

Harder, better, faster, stronger: veiligere producten komen eraan

Februari 2024

Later dit jaar treedt de nieuwe Algemene Verordening Productveiligheid in werking. Deze verordening is een essentieel instrument in het EU-wettelijk kader voor productveiligheid. Zij vervangt de huidige richtlijn en wil het EU-consumentennadeel door onveilige producten, geschat op bijna 20 miljard euro in 2022, met meer dan een vierde doen dalen.

De verordening moderniseert het Europese kader voor productveiligheid, onder meer door meer in te spelen op de toenemende digitalisering en ontwikkeling van nieuwe technologieën.

Marktdeelnemers en hun producten zijn vanaf 13 december 2024 onderworpen aan bijkomende verplichtingen.

Hoog tijd dus om na te gaan welke vernieuwingen de verordening met zich meebrengt.

Even verduidelijken.

Net als haar voorganger legt de verordening het **algemeen kader voor productveiligheid voor non-food consumentenproducten** vast, en dat voor alle verkoopkanalen. Enkel productcategorieën waarvoor bijzondere Europese veiligheidsregels golden, zoals machines, speelgoed, foodproducten en geneesmiddelen, worden niet door de verordening gevat.

• • • contrast • • • •

Het uitgangspunt blijft het **voorzorgsbeginsel**, dus dat marktdeelnemers uitsluitend veilige consumentenproducten mogen aanbieden.

Of een product veilig is, hangt in de eerste plaats af van de fysieke kenmerken ervan, zoals het ontwerp en de technische kenmerken, maar ook van een aantal **nieuwe beoordelingselementen**. Bijvoorbeeld, wanneer een product verbonden is met nieuwe technologieën, wordt de veiligheid ervan ook beoordeeld op basis van de cyberbeveiligingskenmerken om het product te beschermen tegen kwaadwillende derden.

De verordening breidt de **specifieke verplichtingen voor de marktdeelnemers** aanzienlijk uit.

Distributeurs en importeurs worden onderworpen aan een versterkte controleverplichting om te voorkomen dat onveilige producten in de handel worden gebracht. Wanneer zij redenen hebben om aan te nemen dat een product onveilig is, moeten ze:

- de fabrikant en de markttoezichtautoriteiten van de lidstaten waarin het product op de markt is aangeboden daarvan onmiddellijk in kennis stellen; en
- waarborgen dat de nodige corrigerende maatregelen worden genomen om het product daadwerkelijk conform te maken, onder meer door dit terug te roepen.

Ook de fabrikanten zelf moeten meer actieve maatregelen nemen om de veiligheid van hun producten te verzekeren, waaronder:

- een interne risicoanalyse doorvoeren alvorens hun producten in de handel te brengen;
- technische documentatie verstrekken met daarin minstens de essentiële kenmerken die relevant zijn voor de beoordeling van de productveiligheid;
- het tijdig op de hoogte brengen van de toeleveringsketen van elk veiligheidsprobleem dat ze vaststellen; en
- het bijhouden van een klachtenregister.

E-commerce neemt een steeds hogere vlucht, en dit weerspiegelt zich in een nieuwe categorie marktdeelnemers in de verordening, namelijk “aanbieders van onlinemarktplaatsen”. Zij moeten informatie opnemen die de identificatie van verkopers op hun onlineplatforms mogelijk maakt.

Een veelgehoorde kritiek op het huidige regime is dat het lastig is om de **veiligheid van geïmporteerde producten** te controleren. De verordening brengt daar verandering in: een product mag alleen worden verkocht als een in de EU gevestigde marktdeelnemer verantwoordelijk is voor de veiligheid ervan. Deze marktdeelnemer wordt het aanspreekpunt van de toezichtautoriteiten om de conformiteit van het product aan te tonen met de verordening, om hen te informeren wanneer het product een veiligheidsrisico vormt, en om corrigerende maatregelen te nemen waar nodig.

... contrast

De verordening zet meer in het algemeen in op een **verbeterde traceerbaarheid en identificatie**. De fabrikant of importeur kunnen niet langer volstaan met het vermelden van hun identiteit en contactinformatie. Om bij te dragen tot het sneller opsporen en terugroepen van onveilige producten, zullen producten voorzien moeten zijn van een duidelijk en nauwkeurig identificatiekenmerk, zoals een type-, partij- of serienummer, dat gemakkelijk leesbaar en zichtbaar is voor consumenten.

Niet-naleving van de regels kan resulteren in **sancties** van de nationale toezichtautoriteiten die doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties moeten kunnen opleggen.

Concreet.

- De EU heeft op 10 mei 2023 een nieuwe Algemene Verordening Productveiligheid aangenomen, die erop toeziet dat enkel veilige producten in de handel worden gebracht in de EU.
- Deze vervangt vanaf 13 december 2024 de huidige Algemene Richtlijn Productveiligheid.
- De verordening is van toepassing op non-food consumentenproducten waarvoor geen specifieke veiligheidsregels gelden, en scherpt de verplichtingen van de verschillende marktdeelnemers aan om de productveiligheid te verzekeren.
- De verordening creëert een nieuwe categorie marktdeelnemers, de aanbieders van onlinemarktplaatsen.
- De verordening ziet in het bijzonder toe op de veiligheid van geïmporteerde producten.
- De verordening is rechtstreeks van toepassing in alle lidstaten, zonder omzetting in nationaal recht. De lidstaten moeten wel voorzien in doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties bij inbreuken.

Meer weten?

- De Algemene Richtlijn Productveiligheid vind je [hier](#).
- De Algemene Verordening Productveiligheid vind je [hier](#).